

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за освітньою програмою «Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування»
на тему: «Система оподаткування доходів фізичних осіб в Україні та
шляхи її вдосконалення»

Виконавець:

студентка факультету фінансів і
банківської справи
Пархоменко Лілія Вікторівна

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
Мартинюк Ірина Василівна

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Сьогодні в Україні податок на доходи фізичних осіб є загальнодержавним податком, що перерозподіляється між Державним бюджетом України та місцевими бюджетами. Стратегічним завданням даного податку є реалізація фіскального та регулюючого потенціалу особистого прибуткового оподаткування. Це означає, що з ростом доходів населення та його загального добробуту мають зростати і надходження до бюджетів, оскільки саме доходи фізичних осіб виступають базою оподаткування для цього податку. Та надзвичайно важливим є теоретичні аспекти діяльності податкової системи, її практична реалізація, що прямо впливають на рівень надходження податку, його розподіл та організацію контролю за дотриманням всіх нормативно-правових аспектів функціонування. Дискусійні питання потребують досліджень, зокрема, оцінювання діючої системи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні, пошуку вдосконалення теоретичних і практичних розробок особистого прибуткового оподаткування, що обумовлює актуальність обраної теми.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження системи прямого оподаткування доходів фізичних осіб та пропозиція шляхів її вдосконалення в Україні.

Завдання дослідження:

- вивчити економічну сутність податків з доходів фізичних осіб;
- розглянути становлення та розвиток системи прямого оподаткування доходів фізичних осіб в Україні з моменту здобуття нею незалежності;
- дослідити нормативно-правове регулювання оподаткування доходів фізичних осіб в Україні;
- дослідити фіскальну роль податків з доходів фізичних осіб в Україні в доходах Зведеного бюджету України в 2015-2019 роках;
- провести моніторинг стану податків з доходів фізичних осіб в Україні;
- провести аналіз факторів, що мають вплив на надходження ПДФО до доходів Державного та місцевих бюджетів України;
- дослідити макроекономічні фактори, що прямо впливають на рівень надходжень ПДФО до місцевих бюджетів на прикладі Зведеного бюджету Миколаївської та Одеської областей.
- розглянути зарубіжний досвід оподаткування доходів фізичних осіб;
- запропонувати напрями вдосконалення податку з доходів з фізичних осіб в Україні.

Об'єктом дослідження є система оподаткування доходів фізичних осіб в Україні.

Предметом дослідження є економічні відносини, що виникають при оподаткуванні доходів фізичних осіб в Україні..

Інформаційною базою дослідження при написанні кваліфікаційної роботи слугували законодавчі акти, серед основних яких є: Бюджетний кодекс України, Податковий кодекс України, та інші, а також статистичні дані Державної служби статистики України, Державної казначейської служби України, Міністерства фінансів України тощо.

Публікації. Результати дослідження, що були проведені в дипломній роботі, викладені в наукових тезах «Аналіз фіскальної ролі у сфері податку на доходи фізичних осіб в Україні», що були опубліковані у збірнику матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції студентів «Сучасні інструменти управління корпоративними фінансами».

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається із: вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури і додатків. Загальний обсяг роботи становить 80 сторінок. Основний зміст викладено на 64 сторінках. Робота містить 3 таблиці, 29 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні засади оподаткування доходів фізичних осіб*» розглянуто економічну сутність, функції та роль податків з доходів фізичних осіб, історичні аспекти становлення та розвитку та досліджено нормативно-правове забезпечення та адміністрування податків з доходів фізичних осіб.

У другому розділі «*Аналіз системи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні*» проаналізовано фіскальну ефективність податків з доходів фізичних осіб в Україні, проведено моніторинг надходжень податків з доходів фізичних осіб до бюджетів України; досліджено вплив макроекономічних факторів на рівень надходжень податків з доходів фізичних осіб в Україні.

У третьому розділі «*Шляхи вдосконалення існуючої системи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні*» розглянуто зарубіжний досвід оподаткування доходів фізичних осіб та можливості його адаптування в Україні та запропоновано шляхи вдосконалення системи оподаткування фізичних осіб в Україні

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Фіскальна роль прибуткового оподаткування фізичних осіб має значну фіскальну роль, що з кожним роком зростає. Надходження податків з доходів фізичних осіб становлять близько 20% всіх надходжень Зведеного бюджету України. Для місцевих бюджетів ПДФО виступає одним з основних джерел наповнення і становить більше половини всіх їх надходжень. Військовий збір має значно нижчу фіскальну роль у доходах Зведеного бюджету і становить близько

2% від всіх його надходжень. Та зважаючи на те, що даний вид збору вводиться, як тимчасовий збір в зв'язку з проведенням Антитерористичної операції на Сході України і виступає основним джерелом фінансування військових потреб його роль в загальній системі оподаткування обґрунтовується не лише фіскальною значимістю. Єдиний податок є місцевим податком та становить близько 11% від всіх надходжень місцевих бюджетів. Він забезпечує наявність системи спрощеного оподаткування фізичних осіб підприємців, що допомагає в розвитку малого та середнього бізнесу в Україні. Варто зазначити, що показники виконання планів щодо надходжень податків з доходів фізичних осіб в Україні в період 2015-2019 років завжди перевищують 100%, що свідчить про високу стабільність надходжень до бюджету.

2. Дослідження іноземного досвіду оподаткування доходів фізичних осіб показує, що система оподаткування має будуватись беручи за основу історичні, економічні та політичні особливості тієї чи іншої країни. Та все ж більшості країнам притаманна прогресивна шкала оподаткування, в основі якої лежить рівень доходу платника податку та його соціальний статус. Це доводить, що не можна повністю переймати існуючу в розвинених країнах систему оподаткування. Доцільно запозичати найбільш придатний до наших умов та найкорисніший податковий інструментарій. На підставі проведеного аналізу міжнародного досвіду та вивчення аспектів існуючої системи оподаткування в Україні запропоновані такі напрямки вдосконалення прибуткового оподаткування, як: впровадження дій для підвищення податкової культури та свідомості серед громадян країни; використання прогресивної шкали оподаткування з використанням нульової ставки; доступність викладення нормативно-правових актів, що регулюють механізм оподаткування; спрямованість дій уряду щодо зменшення тіньового сектору економіки та ухиляння від сплати податків.

АНОТАЦІЯ

Пархоменко Л.В. «Система оподаткування доходів фізичних осіб в Україні та шляхи її вдосконалення»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «072 Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньою програмою «фінанси, фінансовий менеджмент та страхування»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2020 рік

У роботі розглядаються методико-теоретичні засади оподаткування доходів фізичних осіб в Україні, розглянуто історію становлення прибуткового оподаткування доходів фізичних осіб в Україні, досліджено нормативно-правове регулювання податків з доходів фізичних осіб.

Проаналізовано роль податків з доходів фізичних осіб у формуванні доходів Зведеного бюджету, досліджено динаміку надходжень в 2015-2019 роках, проведено дослідження впливу макроекономічних факторів на надходження податків з доходів фізичних осіб до Зведеного бюджету та до місцевих бюджетів на прикладі Миколаївської та Одеської областей.

Запропоновано шляхи удосконалення оподаткування доходів фізичних осіб в Україні на прикладі досвіду іноземних держав.

Ключові слова: оподаткування доходів фізичних осіб, податок з доходів фізичних осіб, військовий збір, єдиний податок.

ANNOTATION

Parkhomenko L. "The system of personal income taxation in Ukraine and ways to improve it"

Qualifying work for a bachelor's degree in "072 Finance, Banking and Insurance" in the educational program "Finance, Financial Management and Insurance",
Odessa National Economic University
Odessa, 2020

The methodological and theoretical principles of personal income taxation in Ukraine are considered in the work, the history of formation of personal income taxation in Ukraine is considered, the normative-legal regulation of personal income taxes is investigated.

The role of personal income taxes in the formation of Consolidated Budget revenues is analyzed, the dynamics of revenues in 2015-2019 is studied, the influence of macroeconomic factors on personal income taxes to the Consolidated Budget and local budgets is studied on the example of Mykolayiv and Odesa regions.

Ways to improve the taxation of personal income in Ukraine on the example of the experience of foreign countries are proposed.

Key words: system of personal income taxation, personal income tax, military tax, single tax.